

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága mint felülvizsgálati bíróság a dr. Somogyi Péter ügyvéd (1065 Budapest, Bajcsy-Zs. u. 55. II/13; 1399 Budapest 62., Pf.: 693.) által képviselt felperesnek a dr. Heuer György jogtanácsos által képviselt alperes ellen biztosítási összeg megfizetése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 16.P.54.161/2003. számon megindított, és a Fővárosi Bíróság 56.Pf.638.292/2006/2. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes 42. sorszámú felülvizsgálati kérelme alapján tárgyaláson kívül meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40.000 (Negyvenezer) forint + áfa összegű felülvizsgálati perköltséget. Az alperes a saját felülvizsgálati perköltségét maga viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a személygépkocsijára az alperessel kötött casco vagyonbiztosítási szerződést. A gépjárművet 2002. július 23. napján 20 óra 30 perc és 22 óra 30 perc között őrzött parkolóból ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a felperes feljelentése alapján indult eljárást megszüntette, mert az elkövető kiléte nem volt megállapítható.

Az alperes a felperes által igényelt teljesítéstől elzárkózott, ezért a felperes keresetet terjesztett elő, melyben 1.884.914 forint és ennek 2003. január 1. napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest a perbeli lízing rt. javára történő teljesítéssel.

Az alperes ellenkérelmében a biztosítási szerződést kifogás formájában tévedés címén megtámadta. Arra hivatkozott, hogy a felperes a jármű korábbi súlyos sérüléseiről nem tájékoztatta és állította, hogy a felperes a közlési kötelezettségét is megszegte. Előadta, hogy a felperes a gépjármű forgalmi engedélyét a járműben

hagyta, melynek következtében a biztosítási összeg megfizetése alól nem mentesül.

Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság által helybenhagyott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a lízing rt. részére meghatározott bankszámlára történő teljesítéssel 1.884.914 forintot és ennek 2003. január 1-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát.

Az alperes érvénytelenségi kifogása kapcsán a perben kihallgatott tanúk vallomását értékelve azt állapította meg, hogy a gépjármű előző tulajdonosa nem tájékoztatta a felperest a gépkocsi korábbi jelentős sérüléseiről. A felperes nem tudott az előzményi kárról, ezért a biztosítót e kérdésben nem téveszthette meg. A továbbiakban azt állapította meg, hogy az alperes szerződési akaratát az előzményi kár ismerete egyébként sem befolyásolta, mert köztudomású, hogy a biztosítók a sérülés után kijavított gépkocsikra is kötnek szerződést, egyébként pedig a felperes számára az előzményi kár ismerete a biztosítási szerződés megkötése szempontjából nem bírt jelentősséggel. A lopás elkövetésekor a fogalmi engedélynek a gépkocsiban hagyását az ellentétes peradatok értékelése útján nem tartotta az alperes által bizonyítottanak. A gépjármű előző jelentős sérüléseinek elhallgatásában álló mentesülésre hivatkozás kapcsán azt állapította meg, hogy a felperes kötelezettségének esetleges elmulasztása nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkeztében.

A jogerős ítélet megváltoztatása és a jogszabályokkal összhangban álló új határozat hozatala, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Előadta, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 210.§-ának (1) és (4) bekezdésében foglaltakat sértette meg, mert a felperesnek tudomása volt arról, hogy a gépjármű nem sérülésmentes, ennek ellenére az ajánlaton nem a karosszéria sérülési illetve a nincs információ választ adta, mellyel megvalósította az alperes tévedésbe ejtését. A sérülés a casco biztosítási szerződés megkötésére kihatott, mert a biztosított vagyontárgy jelentős előzményi sérülése esetén előzetes műszaki vizsgálatot követően dönt a biztosító a kockázat elvállalásáról. A felperes megtévesztő magatartása azonban elzárta a biztosítót a vizsgálatok elvégzésétől. A forgalmi engedélyt a felperes a gépkocsiban hagyta, melyet a rendőrség azon átírata miszerint a felperes valószínűleg nem tudta átadni a személygépkocsi forgalmi engedélyét, kellően igazolt. A forgalmi engedélynek a gépkocsiban hagyása a kármegelőzési kötelezettség körében elkövetett mulasztásnak minősül, melynek jogkövetkezménye a Ptk. 318.§-ának (1) bekezdésében foglalt általános kártérítési szabályok alkalmazása, amely alapján kármegosztásnak van helye. A jogerős ítélet a Pp. 206.§-ában foglalt rendelkezést is sérti.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A felperes a felülvizsgálati kérelmét megalapozó jogsértést a biztosítási szerződés érvénytelensége megállapításának jogsértő mellőzésében, a felperes közlési kötelezettsége megsértése miatt a biztosító mentesülésének téves mellőzésében, végül a forgalmi engedély gépkocsiban hagyása tényének és ennek jogkövetkezményei levonásának indokolatlan elvetésében határozta meg.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálat ezen, a Pp. 275.§ (2) bekezdésében meghatározott korlátai között vizsgálva megállapította, hogy az alperes rendkívüli perorvoslati kérelme nem megalapozott.

A Ptk. 540.§-ának (3) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy az (1) bekezdésében részletesen meghatározott közlésre és változás-bejelentésre vonatkozó kötelezettség megsértése esetében a biztosító kötelezettsége nem áll be, kivéve ha bizonyítják, hogy az elhallgatott vagy be nem jelentett körülményt a biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkeztében. A Ptk. 210.§-ának (1) és (4) bekezdésébe foglalt általános szabály értelmében „aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha a tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette”. A szerződési nyilatkozatát az is megtámadhatja „akit a másik fél megtévesztéssel, vagy jogellenes fenyegetéssel vett rá a szerződés megkötésére”.

Az alperes a mentesülését, valamint a szerződés tévedés illetőleg megtévesztés címén való megtámadhatóságát is ugyanarra a körülményre, a gépjármű szerződéskötést megelőző jelentős károsodására és ennek felperes részéről történő elhallgatására vezette vissza. Az elsőfokú bíróság a perben lefolytatott széleskörű bizonyítás eredményeként a bizonyítékok egyenkénti számbavétele és értékelése útján tévedés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a gépjármű korábbi sérüléséről a felperes nem tudott, mert erről az előző tulajdonos nem tájékoztatta. Olyan körülményre nézve, amelyet a szerződő fél nem ismert és nem is kellett ismernie, tájékoztatási illetőleg közlési kötelezettsége nem áll fenn, ezért a jogerős ítélet a Ptk. 210.§-ának (1) és (4) bekezdésében a Ptk. 540.§-ának (1) és (3) bekezdésében meghatározott jogszabályhelyeket nem sértette meg.

A forgalmi engedélynek a gépkocsiban hagyását az ítélkezési gyakorlat általában a kármegelőzés körében elkövetett mulasztásnak minősíti és kármegosztásra alkalmas tényként kezeli. Az erre hivatkozó félnek a Pp. 164.§-ának (1) bekezdése alapján tényszerűen kell bizonyítania a kármegosztásra alapul szolgáló tényállás

megvalósulását. A bíróság értékelve a felperes következetes perbeli nyilatkozatát továbbá a biztosítási esemény bejelentése során alperesnél tett nyilatkozatát, az e körben kihallgatott tanú vallomását megalapozott indokokkal foglalt állást akként, hogy az alperes a rá háruló bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az a körülmény, hogy a rendőrség alperesnek címzett átirata szerint a felperes „valószínűleg nem tudta átadni a gépkocsi fogalmi engedélyét” az előzőekben értékelt bizonyítékokkal szemben nem alkalmas annak egyértelmű megállapítására, hogy a forgalmi engedélyt a felperes a gépkocsiban hagyta.

A jogerős ítélet ténymegállapításai a bizonyítékok okszerű, logikai ellentmondást nem tartalmazó értékelésén alapult, ezért az alperes a Pp. 206.§-ának (1) bekezdésében foglalt jogszabálysértésre is alaptalanul hivatkozott.

A fentiekben kifejtett indokokkal a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 270.§-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából álló és a 32/2003. (VIII.22.) IM.r. 3.§-a alapján megállapított perköltségének megfizetésére. Az eredménytelen felülvizsgálat következtében az alperes a saját felülvizsgálati eljárási költségét maga viseli.

Budapest, 2007. december 20.

Dr. Horeczky Károly a tanács elnöke s.k., Csánitzné Dr. Csiky Ilona előadó bíró s.k., Dr. Kiss Mária bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hiteléül:

tisztviselő